
HEINSUON KOULU

Lyhytvalintojen kuvaukset

9. luokille 2025 - 2026

LYHYTVALINNAT

Oppilas valitsee kaksi lyhytvalintaa 9. luokalle syksy 2025 – kevät 2026

SUORITUSMERKINTÄ Hyväksytty/Hylätty → S/H

ÄIDINKIELI	Lukupiiri	2
ENGLANTI.....	It's just grammar and vocabulary (kielioppia ja sanastoa juuri sinulle).....	2
RUOTSI	Xtra svenska	3
HISTORIA	Maailma tänään	3
FILOSOFIA	Filosofia	3
PSYKOLOGIA.....	Johdatus psykologiaan.....	4
MUSIIKKI	Musiikin maailma	4
KUVATAIDE	Piirustus- ja maalaus 2	4
KUVATAIDE	Valokuvaus ja kuvalla vaikuttaminen	5
KOTITALOUS	Omaan kotiin	5
KOTITALOUS	Arjesta juhlaan	5
TEKNINEN TYÖ	Teknologia	6
TEKNINEN TYÖ	Puukkokurssi	6
TEKSTIILITYÖ	Koruja ja käsitöitä	6
TIETOTEKNIikka	Tietokoneen käyttötaito (ei pitkävalinta AT:n valinneille)	7
TEKSTINKÄSITTELY	Näppäile nopeasti ja tehokkaasti (ei pitkävalinta AT:n valinneille)	7
ELÄMÄNHALLINTA	Elämänhallinta ja sosiaaliset taidot vain pienluokkalaisille 9. lk.	7

HUOMIOI, ETTÄ ET VOI VALITA 9. LUOKALLE LYHYTVALINTAA, JONKA OLET SUORITTANUT JO 8. LUOKALLA. JOS RYHMÄÄN EI TULE RIITTÄVÄSTI OPPILAITA, OTETAAN KÄYTTÖÖN VARAVALINTA.

- ▶▶ Valittavista oppiaineista on lyhyt esittely seuraavilla sivuilla.
- ▶▶ Tietoja saa myös aineenopettajilta ja oppilaanohjaajilta.

LAAJA-ALAISET OPPIMISTAVOITTEET JA OSAAMINEN

- L1 Ajattelu ja oppiminen
- L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot
- L4 Monilukutaito
- L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen
- L6 Työelämätaidot ja yrittäjäyys
- L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen

Oppilas saa koulusta valintakortin, johon valinnat merkitään. Valinnat on tehtävä Wilmaan viimeistään perjantaina 21.2.2025. Myös valintakortti palautetaan omalle oppilaanohjaajalle perjantaina 21.2.2025.

LYHYTVALINNAT**9. LUOKALLE syksy 2025 – kevät 2026****LYHYTVALINNAT ARVIOIDAAN SUORITUSMERKINNÄLLÄ****Hyväksytty/Hylätty → S/H****ÄIDINKIELI****Lukupiiri**

Kohderyhmä	Lukemisesta ja tarinoista kiinnostuneille.
Sisältö	Kurssilla uppoudutaan kirjojen ja tarinoiden maailmaan! Kurssilla luetaan, opitaan analysoimaan kirjoja ja keskustellaan niistä.
Tavoite	Kurssin tavoitteena on nauttia lukemisesta ja löytää mielekästä lukemista kaikille osallistujille. Tavoitteena on syventää lukutaitoa ja harjaannuttaa keskustelemaan kirjallisuudesta. Kurssilla saa myös vinkkejä kiinnostavien kirjojen löytämiseen.
Työtavat	Kurssilla vieraillaan kirjastossa, luetaan kirjoja, käsitellään niitä tekemällä tehtäviä ja keskustelemalla luetun pohjalta. Suunnittelemme tarkemman sisällön ja työskentelytavat yhdessä ryhmän kanssa.
Arviointi	Hyväksytty/hylätty.
Laaja-alainen osaaminen	L1, L2, L4, L7

ENGLANTI**It's just grammar and vocabulary (kielioppia ja sanastoa juuri sinulle)**

Sisältö	Ovatko englannin kielioppi ja rakenneasiat sinulle hankalia? Tarvitsetko lisäharjoitusta? Haluatko oppia lisää sanastoa eri aihepiireistä? Tällä kurssilla kerrataan kaikki yläkoulun englannin kielioppiasiat: epäsäännölliset verbit, verbien aikamuodot, artikkelit ja substantiivit, pronominit ja prepositiot, adjektiivit ja adverbit ja niiden vertaileminen, väite- ja kysymyslauseiden sanajärjestys, passiivin muodostaminen ja käyttö, verbien infinitiivi- ja ing-muoto jne. jne. Opi musiikkiin, urheiluun, elokuvaan ja muotiin liittyvää sanastoa.
Työtavat	Opetus tapahtuu suomeksi. Kurssilla käytetään apuna HEROES -kirjaa ja monisteita sekä tietokonetta. Jokainen oppilas tekee kurssin aikana käydyistä asioista oman vihkosen, jota voi hyödyntää jatko-opinnoissa tukimateriaalina.
Arviointi	Kurssin hyväksytty suorittaminen edellyttää ahkeraa työskentelyä oppitunneilla. Läksyä ei tule, mutta pieniä kokeita voidaan pitää.
Laaja-alainen osaaminen	L1, L2

RUOTSI**Xtra svenska** 9. lk

Kohderyhmä	Ruotsin kielestä innostuneille
Tavoite	Pitää yllä ja syventää ruotsin kielen osaamista, laajentaa sanavarastoa sekä kehittää suullista kielitaitoa ja esiintymisvarmuutta arkipäivän tilanteissa.
Työskentely	Lyhytvalinnan sisältö räätälöidään osallistujien toiveiden ja tarpeiden mukaisesti. Valinnaisen tunneilla työskennellään monipuolisesti, tehdään kuunteluja ja puheharjoituksia, kerrataan rakenteita, tehdään tekstinymmärryksiä, käytetään multimediaa mahdollisuuksien mukaan esim. pienten keskustelutilanteiden tallentamiseen. Käytössä on Kombo-kirja.
Arviointi	Aktiivinen ja innostunut osallistuminen tärkeää. Välitön palaute oppituntien aikana, toveriarviointi. Suoritusmerkintä.

Laaja-alainen osaaminen L1, L2, L4, L5, L7

HISTORIA**Maailma tänään**

Sisältö	Lyhytvalinnan aikana seurataan maailman tapahtumia muun muassa uutisten kautta ja perehdytään niiden historiallisiin taustoihin eri tietolähteiden avulla. Tarkasteltavat ilmiöt voivat liittyä esimerkiksi seuraaviin aihekokonaisuuksiin: Yhdysvaltojen nykytilanne, Venäjä tänään, Kiina ja sen lähialueet, Lähi-idän kriisien taustat, nuorisokulttuuri, pinnalla olevat aatteet. Valinnaisen tarkempi sisältö määritellään vuosittain ajankohtaisten tapahtumien ja oppilaiden oman mielenkiinnon perusteella.
Työtavat	Työskentelytapoina käytetään pääosin tutkivaa oppimista. Lisäksi voidaan ylläpitää esimerkiksi uutispäiväkirjaa ja laatia yhteenvetoja/raportteja ajankohtaisista tapahtumista sekä katsoa dokumenttielokuvia teemaan sopivista aiheista.
Arviointi	Osallistuminen tunneilla ja työskentelystä kertyneet tuotokset. Hyväksytyt/hylätyt.

Laaja-alainen osaaminen L1, L2, L4, L5, L7

FILOSOFIA**Filosofia**

Kohderyhmä	Ajattelun taidosta kiinnostuneille
Tavoite	Opitaan johdonmukaista ja kriittistä ajattelua, perustelemisen periaatteita sekä väittelytaitoja. Tutustutaan länsimäisen filosofian keskeisiin kysymyksenasetteluihin. Filosofia tarkoittaa viisauden rakastamista.
Työskentely	Keskustelu, väittely, oppimispäiväkirja
Arviointi	Tuntityöskentely ja oppimispäiväkirja

Laaja-alainen osaaminen L1, L2, L4, L7

PSYKOLOGIA**Johdatus psykologiaan**

- Sisältö** Kiinnostaako mitä pään sisällä tapahtuu tai onko ajatuksissa lukea psykologiaa lukiossa? Tällä kurssilla saat johdatuksen psykologian maailmaan. Pääset tutustumaan ihmisen kehitykseen, tunteisiin ja niiden hallintaan, oppimiseen ja muistiin, eri persoonallisuuksiin, vuorovaikutukseen sekä mielenterveyteen ja hyvinvointiin. Aiheet liitetään oppilaiden omaan arkeen.
- Työtavat** Kurssilla käytetään monipuolisia työtapoja, esimerkiksi erilaisia testejä ja tutkivaa oppimista. Kurssilla katsotaan dokumentteja ja tehdään pieni tuotos oman mielenkiinnon mukaan. Näin pääset syventämään ymmärrystäsi psykologian ilmiöistä ja niiden merkityksestä omassa elämässäsi.
- Arviointi** Osallistuminen tunneilla ja työskentelystä kertyneet tuotokset. Hyväksytyt/hylätyt.

Laaja-alainen osaaminen L1, L2, L3

MUSIIKKI**Musiikin maailma**

- Kohderyhmä** Musiikista kiinnostuneet
- Tavoite** Nauttia musiikista aktiivisesti
- Työskentely** Soitto, laulu, kuuntelu ja ryhmätyöt. Tarkempi sisältö suunnitellaan yhdessä ryhmän kanssa.
- Arviointi** Tuntityöskentelyn jatkuva seuranta.

Laaja-alainen osaaminen L1, L3, L4, L7

KUVATAIDE**Piirustus- ja maalaus 2**

Lyhytvalinnan voi valita vaikka olisi suorittanut 8 lk:n piirustuskurssin.

- Sisältö** Sovelletaan ja syvennetään aiemmin opittuja piirustus-, maalaus- ja sommittelutaitoja. Halutessaan voidaan perehtyä myös sarjakuvan tekemiseen. Etsitään omaa persoonallista otetta kuvailmaisuun. Lyhytvalinnassa oppilas voi painottaa omaa vahvuusalueitaan.
- Työtavat** Oppilaat voivat osallistua valinnaisen sisällön suunnitteluun. Piirustus- ja maalaustaitoja kehitetään erilaisia piirtimiä ja värejä käyttäen. Yksilöllinen työskentely ensisijaista, pari- ja ryhmätyöt ovat mahdollisia.
- Arviointi** Arvioidaan kuvallisen ajattelun ja havainnoinnin kehittymistä, painotetaan työprosessia suunnittelusta lopulliseen tuotokseen.

Laaja-alainen osaaminen L1, L2, L4, L7

KUVATAIDE Valokuvaus ja kuvalla vaikuttaminen

Sisältö	Tutustutaan valokuvailmaisun perusteisiin. Lyhytvalinnan aikana opetellaan digitaalikameran käyttöä eri säädöillä esimerkiksi automaatti- ja manuaalisäädöillä. Käydään läpi valokuvauksen peruskäsitteitä muun muassa kuvakokoja ja rajausta ja tutustutaan kuvallisen viestinnän ja vaikuttamisen keinoihin.
Työtavat	Harjoitellaan kuvaamista kameroilla sekä tutustutaan muihin kuvallisen vaikuttamisen tapoihin. Työskennellään pääsääntöisesti pienryhmissä.
Arviointi	Jatkuvaa töiden ja työskentelyn arviointia. Odotetaan oppilaalta peruskäsitteiden hallintaa. Aktiivinen osallistuminen työskentelyyn valinnaisen aikana mahdollistaa hyväksytyin suoritusmerkinnän.

Laaja-alainen osaaminen L1, L2, L4, L5, L7

KOTITALOUS Omaan kotiin

Kohderyhmä	Oppilaille, jotka ovat kiinnostuneita hankkimaan tietoa, mitä kaikkea omaan kotiin muuttaminen edellyttää.
Tavoite	Antaa valmiuksia omaan kotiin muuttamiseen sekä siellä asumiseen.
Työskentely	Selvitetään oman asunnon hankkimiseen liittyviä asioita sekä pohditaan rahankäyttöä. Tutustutaan elintarvikkeiden hintoihin ja tehdään hintavertailuja. Työskentely tapahtuu osittain teoriaopiskeluna. Lisäksi suunnitellaan ja valmistetaan edullisia ja ravitsevia perusruokia sekä leivotaan.
Arviointi	Ryhmätyötaidot, oma-aloitteisuus, vastuuntunto, asenne.

Laaja-alainen osaaminen L1 - L7

KOTITALOUS Arjesta juhlaan

Kohderyhmä	Arkiaterioiden ja juhlien suunnittelusta sekä toteutuksesta kiinnostuneille.
Tavoite	Opitaan ateriasuunnittelun perusteita ja tutustutaan juhlien järjestämisen periaatteisiin.
Työskentely	Suunnitellaan ja toteutetaan arkisia ateriakokonaisuuksia sekä erityyppisiä juhlia. Sisältää sekä teoriaopiskelua että käytännön tekemistä.
Arviointi	Ryhmätyötaidot, oma-aloitteisuus, vastuuntunto, asenne.

Laaja-alainen osaaminen L1 - L7

TEKNINEN TYÖ

Teknologia

- Sisältö** Tutustutaan erilaisiin laitteisiin ja niiden ominaisuuksiin. Opetuskäytössä on mm. 3D-tulostin, laserleikkuri ja muovintyöstöasema. Pyritään kasvattamaan oppilaan pitkäjänteisyyttä ja kykyä itsenäiseen työskentelyyn sekä ryhmätöihin. Kojerakentelussa voidaan tehdä mm. sähkömoottoroituja laitteita, elektroniikkatöitä, pienoismalleja jne.
- Työtavat** Valmistaminen tapahtuu oman suunnitelman mukaisesti koneita ja käsityövälineitä käyttäen, opettajan määrittelemissä rajoissa. Työsuoritusten kriittiset kohdat ohjataan yksilöllisesti kiinnittäen erityistä huomiota työturvallisuuteen.
- Arviointi** Arvioidaan valmistusprosessia, asennetta työntekoon ja tuotetta. Oppilaat arvioivat myös omaa työskentelyään sekä valmistuneita tuotoksia yhdessä opettajan kanssa.

Laaja-alainen osaaminen L1-L7

TEKNINEN TYÖ

Puukkokurssi

- Kohderyhmä** Puukon valmistuksesta kiinnostuneet
- Tavoite** Suomalaistyyppisen puukon valmistaminen käyttötarkoituksen mukaan. Eri raaka-aineiden käyttö, vertailu ja ymmärtäminen valmistuksessa.
- Työskentely** Valmistetaan puukko lattateräksestä hiomalla tai takomalla. Puukon kahvaosa tehdään joko yhdestä tai useammasta aineesta. Lyhytvalinnan aikana esille tulevat uudet asiat opetellaan yhdessä. Työsuoritusten kriittiset kohdat ohjataan yksilöllisesti kiinnittäen erityistä huomiota työturvallisuuteen ja perinteisiin.
- Arviointi** Arvioinnissa otetaan huomioon valmistettavan tuotteen lisäksi koko valmistusprosessi. Lyhytvalinnan hyväksytyt suorittaminen edellyttää oppilastyön tekoa vähintään hyväksyttävästi ja aktiivista osallistumista oppitunneille.

Laaja-alainen osaaminen L1-L7

TEKSTIILITYÖ

Koruja ja käsitöitä

- Sisältö** Tehdään omavalintaisesti erilaisia käsitöitä itse valitulla tekniikalla. Voit tehdä koruja, omella mukavia vaatteita, neuloa tai virkata tuotteita omaan käyttöön. Tunneilla rento tekemisen meininki.
- Työtavat** Suunnitellaan ja toteutetaan omavalintaisesti erilaisia käsitöitä. Yksilöllinen työskentely.
- Arviointi** Arvioinnissa kiinnitetään huomiota omatoimisuuteen ja työskentelyyn. Jatkuva arviointi. Hyväksytyt/hylätyt.

Laaja-alainen osaaminen L1-L7

TIETOTEKNIikka **Tietokoneen käyttötaito** (ei pitkävalinta AT:n valinneille)

Kohderyhmä	Lyhytvalinta on suunnattu aloittelijoille, ATK:sta kiinnostuneille.
Tavoite	Opetellaan tietokoneen käytön perusteet.
Työskentely	Käytetään tietokonetta, sen oheislaitteita ja perusohjelmia pienten harjoitusten tekoon mm. kirjoittamisessa, piirtämisessä ja Internetin alkeissa.
Arviointi	Tuntityöskentely
Laaja-alainen osaaminen	L1, L3, L4, L5, L6

TEKSTINKÄSITTELY **Näppäile nopeasti ja tehokkaasti** (ei pitkävalinta AT:n valinneille)

Kohderyhmä	Tietokoneen käyttäjät.
Tavoite	Oppilas oppii 10-sormijärjestelmän ja tekstinkäsittelyn perusteet.
Työskentely	Tietotekniikan avulla opitaan sekä 10-sormijärjestelmän- että tekstinkäsittelyohjelman perusteet ja jos aikaa on, harjoitellaan tekemään kesätyöpaikkahakemus. Hyvänä apuna oppimisessa on Näppistaituri- tietokoneohjelma, jonka avulla voi esim. pelaten oppia 10-sormijärjestelmän salat.
Arviointi	Tuntityöskentely tärkeintä
Laaja-alainen osaaminen	L1, L3, L4, L5, L6

Elämänhallinta ja sosiaaliset taidot vain pienluokkalaisille 9. lk.

Sisältö	Omien vahvuuksien ja haasteiden havainnointi, opiskelutaitojen vahvistaminen, arjen taitojen harjoittaminen, työelämään tutustumisen tukeminen.
Työtavat	Työskentelyä ryhmässä erilaisin työtavoin toiminnallisuutta korostaen, vierailut ja tutustumiset koulun ulkopuolella, yhteistyö kunnan – ja seurakunnan erityisnuorisotyön kanssa.
Arviointi	Säännöllinen osallistuminen oppitunneille ja ryhmätoimintaan, pienluokan TET-jakson suorittaminen, jatkuva arviointi. Hyväksytyt/hylätyt.
Laaja-alainen osaaminen	L1, L2, L3, L4, L6, L7

VALINTAKORTTI

Oppilaan nimi: _____ lk: _____

Ensisijaiset valinnat rastilla (X) ja (X) sekä varavalinnat numeroilla (1, 2 ja 3).
Jos ryhmään ei tule riittävästi oppilaita, otetaan käyttöön varavalinta.

LYHYTVALINNAT

9. luokalle syksy 2025 – kevät 2026

Kaksi lyhytvalintaa 9. luokalla
X ja X + varavalinnat 1, 2 ja 3

ÄIDINKIELI	☐	yAllu	Lukupiiri
ENGLANTI	☐	yENg	It's just grammar and vocabulary (kielioppia ja sanastoa juuri sinulle)
RUOTSI	☐	yRUx	Xtra svenska
HISTORIA	☐	yHI	Maailma tänään
FILOSOFIA	☐	yFI	Filosofia
PSYKOLOGIA	☐	yPS	Johdatus psykologiaan
MUSIIKKI	☐	yMU	Musiikin maailma
KUVATAIDE	☐	yKUps	Piirustus- ja maalaus 2
KUVATAIDE	☐	yKUv	Valokuvaus ja kuvalla vaikuttaminen
KOTITALOUS	☐	yKOMk	Omaan kotiin
KOTITALOUS	☐	yKOa	Arjesta juhlaan
TEKNINEN TYÖ	☐	yTNT	Teknologia
TEKNINEN TYÖ	☐	yTNp	Puukkokurssi
TEKSTIILITYÖ	☐	yTSko	Koruja ja käsitöitä
TIETOTEKNIikka	☐	yATk	Tietokoneen käyttötaito (ei pitkävalinta AT:n valinneille)
TEKSTINKÄSITTELY	☐	yKKn	Näppäile nopeasti ja tehokkaasti (ei pitkävalinta AT:n valinneille)
ELÄMÄNHALLINTA	☐	yES	Elämänhallinta ja sosiaaliset taidot vain pienluokkalaisille 9. lk.

HUOMIOI, ETTÄ ET VOI VALITA 9. LUOKALLE LYHYTVALINTAA, JONKA OLET SUORITTANUT JO 8. LUOKALLA.

Päiväys: ____/____/2025

OPO: Hakamäki Pia Savolainen Tiina

Oppilas: _____ lk _____ Huoltaja: _____

Allekirjoitus: _____ Allekirjoitus: _____